

In Virgine odoriferus, flos omnium donorum virtutum.

Pfal. 44.

D. Hieron. Symmach.

velut iofam suaveolentem ex loco spinoso omnipotens eligeret. In Nazareth mittitur Angelus; Nazareth, idem est, ac flos, quia ex illo loco famoso prodit ille pretiosissimus virginitatis flos Mariæ; qui totum orbem replevit suo suavissimo omnium virtutum odore. Psalmus iste 44. Eructavit cor meum: qui totus majori ex parte compositus in laudem Sanctissimæ Virginis Mariæ, Astitit Regina à dextris tui: Titulus illius est, ac habet D. Hieronymus ex Hebræo. Victoria pro lilii: Symmachus reddit: Triumphus pro floribus: Quia in Sanctissima Virgine manifestatus est triumphus pro floribus omnium virtutum, donorum, ac gratiarum.

Secundò; in quæstione voco: Cur veniens ad Sanctissimam Virginem, non explicat ei suum nomen, sicut in annuntiatione Baptistæ aperuit Zachariæ: ut constat ex hoc c. 1. n. 19. dicens Zachariæ: Ego sum Gabriel qui esto ante Deum: Quod Angelus appareat Zachariæ exstitit res nova, & insolita, & ipse nunquam eum viderat, proindeque conveniens fuit, ut Angelus ei explicaret suum nomen, & officii dignitatem: At Sacratissima Virgo frequenter valde consueta erat visioni, ac conversationi Angelorum, indeque ipsa optimè eos agnoscebat ex persona; nomine, ac dignitate, indeque supervacaneum erat, quod Gabriel ei diceret suum nomen. In cuius rei consideratione preme loquendi modum nostri Evangelistæ; Nam cum scribit quod Angelus venit ad Zachariam ait hoc cap. 1. n. 11. Apparuit illi Angelus Domini; At verò ad Virginem Mariam scribit; Ingressus Angelus ad eam: Apparitio dicit rem insolitam, & præter consuetudinem; Judic. 6. n. 12 & aliis multis in locis, & ideo frequenter ex Visione Angelorum timor & pavor causabatur. At ingredere, ad loquendum, phrasis communis, ac frequens usu 2. Reg. 14. n. 33. 3. Reg. 1. n. 13. Quod Angelus se exhiberet Zachariæ res insolita, quod ad loquendum cum Virgine accederet res frequens, & in communi usu eveniens.

Virgo Maria valde consueta visioni, ac colloquio Angelorum.

Judic. 6.

2. Reg. 14. 3. Reg. 1.

3. D. G. egor.

Major nobilitas ex meritis, quam ex titulo.

Joan. 5.

Christus magis vult cognosci per merita quam per alia celsitudinem.

celsitudinem indicat. At dum filius hominis nuncupatus, ejus merita per mortem, & passionem involuntur; per quas Christus magis voluit cognosci, ac publicari, quam per quamcunque aliam sublimitatem. Albertus Magnus à me datus tom. 3. cap. 2. q. 6. n. 42. ait; Filius ex obedientia Patris carnem assumpsit, & judicatus est in carne & passus: justum fuit, ut à Patre in potestate judiciaria honoraretur. Perpende ultima verba: Justum fuit, ut à Patre in potestate judiciaria honoraretur. Non quia filius Altissimi, sed quia in carne judicatus, ac passus est.

Ait Apostolus ad Philipens. 2. n. 9. loquens de Christo D. Dabit illi nomen quod est super omne nomen: Quod nomen esse Sanctissimum nomen Jesu, tenet Origenes homil. 1. in Josue. D. Bernard. serm. 1. & 2. de Circumcisione.

Sed quomodo nomen Jesu dicitur super omne nomen; cum Sanctissimum nomen Jehovah, esset valde sublime, & venerandum, itant olim à solo summo Sacerdote pronuntiari posset; & si nomen Jehovah, ut nomen proprium Dei judicaret arcana Divinæ naturæ tamen in nomine Jesu ratio meritorum resplendet ex laudandis hominibus per mortem, & passionem suam, inde Paulus extollit nomen Jesu, illique omnem supereminentiam adscribit. D. Bernard serm. 2. de Circumcisione ad significationem nominis Jesu alludens, ait; Saluator vocatur, quod videlicet, ex hac jam ceperit operari salutem nostram, immaculatum illum pro nobis sanguinem fundens. In circumcissione vocatur Jesus, quia jam ibi capit effundere sanguinem.

Philip. 2. Origenes. D. Bernard.

Qua ex meritis maximè gloriosa

D. Bernard.

QUÆSTIO II.

Quare potius Gabriel mittitur, quam alius Angelus?

Hanc quæstionem excitavit citatio cap. 5. q. 9. Ubi de hac re sex rationes dedi, & inter eas una ex Proculo desumpta ex nomine Gabrielis, quam etiam tradit Asterius tom. 1. Biblioth. Firanc. Combefi. serm. in Daniel. & ait, Quid Gabrielem interpretaris? Erige aures, & dicte; & Deus, & homo. Quia itaque illi quem annuntiabat, Deus erat, ac homo: quo facilius dispensationem persuaderet, rei miraculum, nominis notatione anticipat. Ex omnibus Angelis mittitur Gabriel ad Virginem Mariam annuntians Incarnationis mysterium, Gabriel interpretatur, Deus homo, præmittetur in nomine ejus, rei futuræ index, ut ineffabile mysterium peragendum ostenderetur, & quod Deus erat incarnandus in ejus utero, decentia, ac majestate, Deo convenienti.

6.

Asterius. Notum. n. dex. ac pronuntius futurorum.

Loquens Isaias de Christo D. cap. 7. n. 12. & vocabitur nomen ejus Emmanuel: Quod etiā aperte, ac disertis verbis scribit D. Mathæus 1. n. 23. Isaiæ Vaticinium in Christo fuisse adimpletum, & si investigamus nomen, quo Christus est appellatus: habemus apud Lucam hoc cap. 1. n. 13. Quod Angelus dixit Virgini Mariæ; Ecce concipies in utero, & paries filium, & vocabis nomen ejus Jesum; & hoc nomen ei impositum est in Circumcissione. Luc. 2. n. 21. & vocatum est nomen ejus, quod vocatum est ab Angelo;

Isai. 7. Luc. 14.

Luc. 24.

Luc. 2.

Joan. 19.

Justinus. Tertull. D. Chryl. D. Thom. Nomen magna denotantur, ut facilius praeferantur.

8.

Matth. 10.

Nomen ut prophetia indicat futurum eventum. D. Paschal.

gelo, priusquam in utero conciperetur: & hoc nomen ei infixum est in titulo; dum penderet in cruce Jesus Nazareus Rex Judæorum: Hoc sanctissimo nomine vocabatur Christus, antequam in utero conciperetur, & in toto suæ vitæ decursu, illo est appellatus, ac etiam in morte cum est elevatus in cruce; & nunquam vulgariter in novo testamento legimus Emmanuel evocatum; & si hoc nomen invenitur apud Mathæum cap. 1. n. 21. Hoc est referens testimonium Isayæ, quomodo ergo est summa veritas, ut Christus nomine ab Isaya prædicto non vocetur, ut oraculum à Propheta impletum videatur, ergo Emmanuelis nomine, debuit vocari Christus, quod nunquam factum legimus. Difficultati occurrerunt Justinus Martyr, Tertullianus, D. Chrysoctom D. Thomas, & alii asserentes Prophetam prædixisse Christum nomine Emmanuelis vocandum, non quod tali nomine esset appellandus, sed ut denotaretur Christum futurum esse, quod tali nomine significatur, nempe, Deum & hominem: & ut homines disponderentur, ut crederent quod ipse erat verus Deus, & homo ex utero matris suæ, ut ita testimonio prophetæ, homines faciles, ac prompti redderentur ad tantum mysterium credendum, adorantes eum, ut verum Deum ac hominem, nam cum ipse natus est in mundo verè est Emmanuel, nobiscum, nempe, Deus est.

Quod autem nomen sit futurorum index, non solum in magnis, sed etiam in malis, ac damnatis invenitur. Recensens D. Matth. cap. 10. n. 4. Apostolorum nomina, inter nominatos ait: Et Judas Iscariotes, qui tradidit eum: Iscariotes autem non nomen, sed cognomen erat: sed cum de aliis plurimis sola nomina nuda ponuntur sine cognominibus, in Juda, Evangelista præter nomen, etiam cognomen Iscariotes apponit Iscariotes ex Hebræo idem valet, ac suffocatus: in quo nomine tota proditoris futura tragædia jam præmonstratur. D. Paschalius ibi ait: Legi Scariot, juxta Hebraicam interpretationem à quodam: suffocatum vocari debere. Quod si ita est; Magna convenientia sui nominis, ac si ex prophetia invenitur habere cum exitu suæ mortis, quoniam laqueo se suspendit, & suffocatus interit: Ex magna dispositione impositum est nomini Juda, Iscariotes, ut illo nomine denotaretur miserrimus ejus exitus, quo sceleratus ille proditor post traditum Christum, desperatione se suspendit.

bens florentissimo domicilio, & in visceribus Sacra Virginis comparat sibi corpus, suo iudicio nasciturus. Considera verbum suo iudicio nasciturus: Deus suo consultiſſimo, infinito, ac sapientissimo iudicio sibi prælegit Mariæ Virginitatem ad divinam maternitatem; etli omnes virtutes, ac sanctitates mirificè sanctissimam Deiparam exornabant, Deus tamen suo altissimo iudicio matrem Virginem prælegit: Missus est ad Virginem: ut ex ejus purissimis visceribus, ac virginali sanguine corporaretur, ut decens erat summae Dei puritati: in visceribus Sacra Virginis comparat sibi corpus, suo iudicio nasciturus.

Deus suo infinito iudicio eligit sibi matrem Virginem.

Decens etiam erat humano generi, quod Dei mater esset Virgo. Benè poterat Deus, simpliciter loquendo, eligere sibi in matrem mulierem corruptam; sed sapientissimè eligitur Virgo, quæ efficaciter apud Deum oraret, & salutifera hominibus impetraret, ad quod minus maximè virginitas conducit, pro quo accipe pulchrè D. Bernard. serm. 3. in Adventu Domini qui ait: Datum est Maria, ut per illam acciperes, quidquid haberes, quæ per hoc, quod mater est, genuit tibi Deum: per hoc quod virgo est, exaudita est pro reverentia sua, in causa sua, & totius generis humani: Nota verbum, Per hoc, quod virgo est, exaudita est: ac si virginitas magnam habeat efficaciam in suis petitionibus ac precibus ut audiatur, & repulsam non patietur.

10.

Ait Elias ad Achab. 3. Reg. 17. n. 1. Vivis Dominus in cuius conspectu esto, si eris annis his ros, vel pluvia, nisi iuxta oris mei verba. Unde tam Magnus Propheta tantum animum concipit, ad aperiendum, & claudendum, ut sua oratione id valeat præstare, ut explicat Jacobus Apostolus in sua Canonica cap. 5. numer. 17. Elias oratione oravit, ut non plueret super terram, & non pluit: & rursum oravit, & caelum dedit pluviam. Unde ejus oratio tam efficax, ut habeat claves cœli ad claudendum, & aperiendum? Elias erat Virgo, & virginitas magnam viam habet ut nullam repulsam patiatur, sed ut postulata obtineat; Divus Aldhelmus Epistol. de Virgine. cap. 10. ait: Elias vates virginitatis gratia decoratus, & Spiritu afflatus prophetico cœlestia claustra, & nimborum obstacula precibus patefecit. Nota verbum: Virginitatis gratia decoratus: Virginitas multam vim habet ad impetrandum, quidquid intenter, & affectat, adeoque Divina Bonitas Virginitatis flore delectaretur, ut quidquid ab ipsa ore puro, & casto corde petitur, facile concedatur.

11. 1. Reg. 17.

Jacob. 5. Oratio à Virginitate non patitur repulsam.

D. Aldhel.

12.

QUÆSTIO III.

Quare Virgo eligitur ad hoc Incarnationis mysterium?

9.

D. Zeno.

Ur Virgo eligitur ad hoc tam sublime mysterium, tractavi citato c. 5. q. 27. ubi octo rationes dedi, nunc verò addo. Quia talis Virgo mater conveniens erat tam Deo, quam hominibus, & Deo, pereleganter D. Zeno Veronensis serm. 3. de Nativitate alludens ad illud, In civitatem Nazareth, ait, requiescit li Sylveira in Evang. Tom. VI.

Cum Christus in ultima Cœna suis Apostolis dixisset, quod unus ex eis erat cum traditurus, Petrus stimulatus desiderio sciendi rem, innuit Joanni, ut sciret, & quæret? de quo dicit? Joan. 13. numero 24. Sed cur Petrus, qui passim in toto Evangelio loquitur, & interrogat, modò de hac re non sciscitatur; Videbat Petrus rem esse clausam sub secreto, ac sigillo Christi, & ideo non audet de illa loqui, sed Joannem interponit ad sciendum; Joannes enim ut ait ibi Chrysoctom. homil. 71. velut specialiter dilectus recumbebat in sinu Jesu: & ut de ipso

Joan. 13.

D. Chryl.

Ff canit

Ecclesi.

canit Ecclesia: Diligebat eum Iesus, quoniam specialis prerogativa, Castitatis, ampliori dilectione fecerat dignum. Inde Petrus, quod perquirere non audeat ad Joannem advocat; nam cum ipse esset Virgo inde summè dilectus, etiam summum secretum, & maximè abditum, ei erat aperiendum, cum postulanti Virgini nihil sit denegandum, sed omne operatum facile impetrat Virginitas.

Virgo valde potens ad im-

QUÆSTIO IV.

Quare vigilanti Virgini Angelus apparuit; Joseph vero dormienti in somnis?

13. Euthym.

Hanc quæstionem excitavi citato c. 5. q. 12. Ubi tres dedi rationes; nunc verò ex Euthymio in Matthæum Adde, & ait: Quam ob causam in somnis, ipse Joseph apparuit Angelus & non manifestè sicut Virgini: quia virgini manifesta opus erat visione propter rei, quæ significabatur, novitatem: Joseph autem videns quidem uteri tumorem; cognitam tamen habens vitæ virginitatis puritatem, ac innocentiam, alio quoque modo facilius erat crediturus, tamquam qui somnia noverat dijudicare; & ideo in somnis Angelum videt. Ad Virginem Mariam venit Angelus annuntians Incarnationem Verbi divini in suo utero. At verò ad Joseph cum esset anxius de Maria prægnante. Hæc autem eo cogitante, Ecce Angelus Domini apparuit ei in somnis, dicens: Joseph fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam, quod in ea natum est, de Spiritu sancto est. Matth. 1. n. 20. Venit Angelus ad Virginem, cum eaque habet sermonem de filii Dei in utero ejus adventu cum esset in summa, & magna vigilia; At Joseph cum esset in somnis, cur non etiam in vigilia, cum ipse cum Maria Virgine essent simul in eadem domo. Agendum erat cum Maria Virgine Incarnationis mysterium ineffabile, valde novum, & abstrusum in secretis Divinis, & inde ad sui perfectum consensum in Virgine vigilantissimus animus requirebatur: quia in Virgine manifesta opus erat visione, propter rei, quæ significabatur, novitatem: At ad persuadendum Joseph, quod conceptus in utero Virgineo erat filius Dei superveniente virtute Spiritus sancti, satis erat levis insinuatio. Quia consideratâ summâ ejus castitate, puritate, ac sanctitate, cum omnium virtutum cumulo in supremo apice, ac præclara morum compositione, facile intelligi, ac cognosci poterat, etiam a dormiente, quod nullus alius poterat à Maria concipi in utero nisi verbum æternum. Unigenitus filius Dei & quod Deipara Maria nullum alium poterat habere filium nisi ipsum filium Dei: Joseph autem videns quidem uteri tumorem; cognitam tamen habens vitæ Virginitatis puritatem, ac innocentiam, alio modo facilius erat crediturus.

Evidens est, quod Maria Virgo solum Deum poterat generare.

Solus Deus à Deipara poterat concipi, & gigni.

14.

Apparet Mulier in Cælo amicta Sole, Luna sub pedibus ejus, & in capite habens coronam stellarum duodecim; & subinde visus est, Draco, & stetit ante mulierem, quæ erat paritura: ut cum peperisset, filium ejus devoraret

Apocalyp. 12. n. 4. Cur Draco tanta ira, ac furore armatur contra filium mulieris ad devorandum, nihil dicitur in Textu, quod aliquid sublime in puero appareat, cur ergo diabolus contra ipsum irascitur, & armatur. Suspiciatur diabolus, seu Draco, an mulier habens in utero, esset paritura filium Dei incarnatum, ut tenent Episcopus Christopolitan. in Psalm 81. Catherin. in Opusculo de gloria bonorum Angelorum, Rupertus, Joachimus Abbas ibi: qui ait: Non illi, scilicet Draconi: ex integro revelatum erat mysterium Dominice Incarnationis, qui an esset filius Dei dubitans, stetit ante mulierem: sed unde Draco venit in hanc cogitationem, quod ille puer existens in utero mulieris esset filius Dei, nihil in eo Divinum, & sublime apparebat, sed tantum quod esset filius illius mulieris? Mulier illa apparebat conculcans omnia, terrena, resplendens omni solari fulgore omnium sanctitatum, ac gratiarum, ac donorum, irradiansque omnium virtutum fulgentissimis stellis; inde diabolus pro certo habuit: quod filius Dei veniens in mundum ex nulla alia muliere carnem sumpturus erat, quàm ex illa solum quæ tantis donis, gratis, ac virtutibus erat illustrata qui an ille esset filius Dei dubitans, stetit ante mulierem. Vide infra q. 6. n. 22. & 23.

Apoc. 12.

Chrytop. Catherin. Rupert. Joachim.

Ex muliere prægnante conjecturavit Draco partum, esse filium Dei.

QUÆSTIO V.

Quare Angelus salutans Virginem dixit: Ave Maria gratia plena Dominus tecum?

Hæc re latè tractavi citato cap. 5. à quæstione 10. usque ad quæstionem 28. & omnia, sanè pene ibi dicta sunt; Doctrinæ gratia addo. Ingreditur Angelus ad Virginem & ait: Ave gratia plena Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus: ad quid sapiens Angelus in exordio sermonis, & laudem encomia accumulat, ut eo laudem cantico Virginem alliciat, ut liquidò dicat: fiat mihi secundum verbum tuum: Sic Antistes Andreas Tractat. de salutatione Angelica; Angelum loquentem secum introducit, ut dicens: Commodus mihi sermonis ingressus fuerit, saluatio: Nam hæc vox ejus mentem prius demulcebat: multam ergo vim tribuit Angelus laudum blandimentis, siquidem credidit Magnam Dei Matrem hac viâ duci posse, ad obediendi effectum. Ait Christus ad suam dilectam sponfam: Surge, propera amica mea, columba mea, formosamea, & veni. Cantic. 2. num. 10. Non unam laudem dicit, sed multiplicem, ac si una laus simplex minus urgeret, inde multiplicat; eamque dixit amicam, columbam, & formosam, addens præterea suavem vocem: meam: totusque in laudum blanditiis est Christus, sponsamque vocabat, ut vellet instare agris colendis, viribus putandis, vulpibus capiendis; certus sanè omnino Deus eâ laudem vi trahi animos humanæ gentis, quod rectè invenit Phil. Abbas lib. 3. in Cant. cap. 1. 1. Ut possit magis voluntatem promovere, studeat eam blandis blandisque nominibus demulcere.

15.

Laudes allicunt assensum, & urgent ad bene agendum. Andr. Cæf.

Cantic. 12.

Philip. 1.

Sed

16.

Sed jam expendamus verba; Dominus tecum: de quo multa dixi citatis quæstionibus. Et valde admirabiliter dicit Angelus ad Virginem: Dominus tecum: maximè singulari, & peculiari modo est Deus cum Virgine super omnes puras creaturas. Quod probat Petrus Damianus serm. 1. de Nativitate, ubi ait, quod Deus quatuor modis inest creaturis: Primo: per essentialiam, quia eis dat essentialiam, naturam, & conservationem: Secundò: per præsentiam, quæ cuncta videt, & scrutatur: Tertio, per directionem actionum, eas dirigendo, & gubernando in bonum finem, & etiam illuminando in rebus superioribus: & subdit tunc Damianus. Quarto modo, inest uni creatura, videlicet Maria Virgini identitate, quæ idem est cum illa. Et post pauca subdit: Habitat in Angelis Deus, sed non cum Angelis, quia cum illis non ejusdem est essentialia. Habitat Deus in Virgine, habitat cum illa, cum qua unus natura habet identitatem: Similiter & D. Bernard serm. 3. super Missas est: Postquam explicat variis modis, quibus Deus est in creaturis subdit: Sed cum ita sit cum omnibus sanctis, specialiter tamen cum Maria, cum qua tanta ei consensus fuit, ut illius non solum voluntatem, sed etiam carnem sibi conjungeret, ac si de sua, Virginitate substantiam unum Christum efficeret, vel potius unus Christus fieret; qui est ne totus de Deo, ne totus de Virgine totus tamen Dei, & totus Virginitatis esset non duo filii, sed unus utriusque filius: valde specialiter, ac particulariter est Deus cum Virgine Maria; cum aliis enim sanctis est Deus per voluntatem, & affectum, ac cum Virgine, non solum per voluntatem, sed etiam per carnem, ut ita Christus componeretur ex substantia Divina, ac humana, ita ut non sit totus ex divina natura, nec totus ex humana natura, cum quo fiat optimè, quod totus Christus sit Dei, & totus Virginitatis, cum utriusque sit unus, & idem filius.

Damian.

D. Bernard.

Deus idem est cum Maria identitate carnis.

17.

Summam, & intimam identitatem habet Christus cum Virgine Maria, caro enim Christi, caro est Virginitatis Mariæ. Dicitur Cantic. 3. num. 10. Ferculum fecit sibi Rex Salomon de lignis Libani; columnas ejus fecit argenteas, reclinatorium aureum: Per ferculum, Graves Doctores intelligunt Beatissimam Virginem Mariam, quæ in utero suo Christum Dominum portavit: Reclinatorium aureum, est ejus sanctissimum pectus, uterum, in quo sacratissimus filius ejus reclinavit, quem suis brachiis, tamquam columnis argenteis retinuit, ac restrinxit; Ex quo ait Philippus Abbas in Cantic. lib. 4. Reclinatorium aureum, valde congruè significat Beatiss. Virginitatem, in quo reclinavit Christus filius ejus, cujus caput est aurum optimum: ut dicitur Cant. 5. n. 11. Sed inde meritò dubitabis: Cur Maria, & ejus filius Iesus eidem auro comparantur, Virgo: Reclinatorium aureum: Christus: Caput aureum: si Virgo est aurum, cur Christus non dicitur gemma, ac lapis pretiosissimus: tanta est identitas inter matrem, & filium, ut eodem auro, eademque metaphora utriusque excellentia, exprimitur, ac declaratur.

Cantic. 3.

Philip. Abb.

Cantic. 5. Sublimitas Christi & Virginitas eodem auro declaratur.

18. Apoc. 1. Palm. 83.

Pomposo apparatu se manifestat Christus in Apocalypsi; velut, nempe, erat podere, & zona aurea præcinctus ad mammillas, & facies ejus sicut Sol læces in virtute sua: Apocalyp. 1. n. 16. & de B. Virgine loquens Psalmista Pl. 88. Sylveira in Evang. Tom. V. I.

num. 38. & Thronus ejus sicut Sol: per Thronum B. Mariam Virginem interpretantur Petrus Damianus serm. 1. de Nativ. Virg. & ibi Cardin. Hugo; sed sicut filius dicitur sicut Sol: sic & mater ejus dicitur sicut Sol. Thronus ejus sicut Sol: ut inde veluti denotetur, quod eadem sublimis majestas, quæ respundet in filio, respundet & in matre. At Guarricus Abbas serm. 2. de Assumpt. Veni electa mea, &c. Communicasti mihi, quod homo sum, communicabo tibi, quod Deus sum: Virgo communicavit Christo naturam humanam, ipse communicavit ei, quoddam Divinum, & infinitum Donum: Communicabo tibi, quod Deus sum: Nam excellentia matris Dei, quamvis creata sit, respicit tamen excellentiam increatam, à qua sumit suum valorem: unde docet D. Thomas 1. p. q. 25. art. 6. ad 4. quod talis dignitas dicitur in suo genere infinita, quia est suprema conjunctio cum persona infinita, & Caeteran. 1. 2. q. 10. art. 4. ad 2. docet B. Virginitatem habere consanguinitatem cum Christo, etiam ut Deo, ipsa enim verè, & proprie est Dei Mater, ut definitum est à nostro S. Cyrillo in Concilio Ephesino.

Damianus. Hugo.

Christus, & Maria eadem metaphora explicatur. Guarric.

D. Thom.

Caictan.

D. Cyril.

QUÆSTIO VI.

Quare dum Maria audit Angelum, turbatur, & modum mysterii querit; Quomodo fiet istud?

Cum Virgo Maria audit salutationem Angelicam, Turbata est in sermone ejus: quod explicavi citato c. 5. q. 19. & 30. sed nunc adde. Angelus loquebatur, & Maria turbata tacebat: Angelus ad Virginem verba proferebat, illa verò cogitabunda hærebat. Cur ergo sanctissima Virgo Angelo non respondet, nec verba dat? Eleganter Andreas Jerosolymit. Orat. in salutationem Angelicam, ait: Verbum nullum fecit Virgo Maria; sola autem quadam dispositione, aliquantulum meditabunda, mentis commotionem quandam significavit, morum decore pro sermone usa. Ipsa Virginalis modestia, pudicitia, ac morum compositio loquebatur, ac pro verbis, & responsis erat, ipsaque morum compositio pro verbis inferviebat. De Baptista dicitur: Vox clamantis in deserto: Luc. 3. num. 4. si vox erat cur dicitur in deserto? si in deserto quibus clamabat, quibus loquebatur: ipsa morum compositio, ipse austerus vivendi modus altè resonabat, & clamabat, ipseque clamor non procedebat à voce, sed potius à præclara vivendi honestate. Origenes homil. 11. in Lucam. Qui in deserto predicabat, superflue facit ibi vociferari, ubi se loquentem nullus exaudiat.

19.

Ipsa morum compositio pro lingua ac voce est. Andr. Jerol.

Luc. 3.

Origen.

20.

Secundò: Audita salutatione pro eximia pudicitia Virginali: turbata est, & cogitabat qualis esset ista saluatio: sicut Virgo sapiens, & veluti periculi metuens, cogitabunda contrahit vocem tacens. D. Hieron. Epistol. 10. ad Eustoch. D. Hieron. & similiter Symmach. lib. 4. Epistol. 34. qui Symmach. ait: Tardiores habet processus verecundia, quæ facit, ut inter merita sui honoris hæreat. Divinus Sponsus defectam Sponfam maximè audire loquentem desiderat, unde ad illam ait dicens. c. 2. n. 14. Sonet vox tua in auribus meis: & Virgo valde Cantic. 2. pertinax